

Didaktički koncept

MANTA istraživačke

radionice

MANTA

Mini-Publics And Other New Forms
Of Participation In Civic Education

Impresum

Projektno vodstvo

Alessandra Santoianni
Demokratiezentrum Wien
Hegelgasse, 6
1010 Wien
AUSTRIA

Upravljanje i provedba

Alessandra Santoianni, santoianni@demokratiezentrum.org
Charlotte Jüsten, juesten@demokratiezentrum.org

Partneri

Osим ako je drugačije navedeno, ovaj je izvještaj licenziran pod oznakom CC-BY-NC-SA 4.0. Kako biste vidjeli kopiju ove licenze, posjetite <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0> Vlasništvo bi trebalo biti dano autorima te projektu. Dokument je dostupan putem <https://www.demokratiezentrum.org/bildung/angebote/projekte/aktuelle-projekte/manta/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or OeAD-GmbH. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Project-Nr.: 2021-2-AT01-KA220-SCH-000048927

Autori

Patrick Bredl, Institut für Didaktik der Demokratie, Leibniz Universität Hannover

Suradnici:

Charlotte Jüsten, Demokratiezentrum Wien

Alessandra Santoianni, Demokratiezentrum Wien

Florian Wieczorek, Mehr Demokratie

Matej Mikašinović-Komšo, Gong

Dejan Zelenak, Gimnazija Pula

Stephanie Mayer, Institut für Konflikt Forschung

Viktorija Eberhardt, Institut für Konflikt Forschung

Renate Eberhardt, Volksschule St. Andrä-Höch

Uvod.....	5
Didaktička koncepcija istraživačke radionice MANTA	6
Istraživačko učenje.....	6
Problemsko učenje	6
Naš cilj: Kri­tičko razmišljanje.....	6
Izvori i preporuke za čitanje	10

Uvod

Ovaj vodič sadrži informacije o metodi istraživačkog učenja za sudionike MANTA istraživačke radionice. Vodič se treba koristiti zajedno s našim materijalom.

Mnogi su alati građanskog sudjelovanja još uvijek nepoznati nastavnicima. Potrebno im je prilagodljivo znanje o tim oblicima sudjelovanja u obliku orijentacijskog i interpretativnog znanja. Također, potrebno ih je podržati u kritičkoj i reflektiranoj analizi tih oblika sudjelovanja.

Savjet:

Naša obuka za kombinirano učenje pruža materijale koje mogu koristiti nastavnici koji samostalno uče, ili ambiciozni nastavnici u strukturiranom formatu.

Također možete pronaći dodatne informacije u našem Priručniku, koji prvenstveno služi kao znanstvena podloga u kojoj se iznose teorijske rasprave i studije slučaja.

U ovom će vodiču nastavnici saznati kako ove oblike sudjelovanja mogu uključiti u svoju nastavu.

Studije pokazuju da su novi oblici političkog i društvenog sudjelovanja posebno popularni među mladim ljudima (usp. npr. Albert, Hurrelmann, Quenzel 2015, 156f.). Kao nastavne i obrazovne sadržaje, oni stoga nude motivirajuće točke za učenike te vrijedne mogućnosti za razmišljanje o demokratizaciji, sudjelovanju i društvenim izazovima. U bavljenju novim deliberativnim oblicima sudjelovanja, učenici uče da se ti alati - i procesi - mogu vrlo različito oblikovati, s različitim učincima. Osim toga, npr. u građanskim vijećima obrađuju se problemi koji su vrlo složeni (usp. fenomen "*wicked problems*" u Grundmann, 2016).

U MANTA projektu nastavnici i učenici proširuju svoje znanje o deliberativnim oblicima sudjelovanja. Za to predložimo nastavni/učiteljski koncept koji se temelji na didaktičkom pristupu "istraživačkog učenja" i povezuje ga s problematiziranim impulsima u istraživačkoj radionici (Haarmann i Lange 2013, 77ff.).

Naš koncept istraživačke radionice ima za cilj osposobiti učenike da razumiju i reflektiraju složenost temeljnih problema te da analiziraju mogućnosti promjene u znanstveno usmjerenom, samostalnom nastavno-učiteljskom procesu.

Za što jednostavniju implementaciju MANTA istraživačke radionice u svakodnevnom radu u razredu, priručnik nudi:

- Uvodne informacije o didaktičkim principima problematizirane i istraživačke nastave,
- pregled metoda istraživanja društvenih znanosti i upute za pojedine korake istraživanja.

Zajedno bi ovi materijali i metode trebali omogućiti provođenje MANTA istraživačke radionice, te pružiti uvodnu teorijsku osnovu za korištene metode i potaknuti. Ovaj priručnik nudi opće smjernice, što ne znači da se svaki korak mora izvesti onako kako je opisano. Nastavnici mogu biti fleksibilni u provedbi.

Didaktička koncepcija istraživačke radionice MANTA

Istraživačko učenje

Pristup učenja temeljenog na istraživanju karakterizira uglavnom otvorena situacija poučavanja/učenja i zahtijeva od učenika aktivnu ulogu u oblikovanju procesa učenja i u radu sa znanjem. Sudionici mogu sami identificirati probleme i pitanja, postavljati ih i istraživati kako bi proširili vlastito znanje i razvili rješenja. U tom smislu, učenje temeljeno na istraživanju može se povezati s osobnim interesom, znatiželjom i maštom. Pritom učenje temeljeno na istraživanju slijedi principe znanstvenog rada. Nastavnik ciljano prenosi metodološko znanje, a metodološki pristup se reflektira u procesu. U projektnom poučavanju i u ključnim predmetima političkog obrazovanja (npr. politika, povijest, pravo, sociologija) ova "istraživačka radionica" može se koristiti za istraživanje i raspravu o mogućnostima i granicama oblika sudjelovanja poput građanskog vijeća.

Problemsko učenje

Problemsko učenje postavlja tradicionalno učenje naopačke. Umjesto da pruža unaprijed pripremljen teorijski okvir, ono se oslanja na konkretne probleme koji otvaraju put prema teorijskim modelima. Problemski orijentirani pristupi potiču učenike da postavljaju svoja pitanja i pronađu svoje odgovore. Pritom se mogu voditi vlastitim interesima. Ova metoda se koristi kako bi se iskoristio interes učenika za određene teme i pretvorio ga u učinkovito učenje. Sudionici MANTA istraživačke radionice uče kako analizirati problem, pronaći i koristiti odgovarajuće izvore informacija te na kraju usporediti, odabrati i implementirati rješenja. Problemsko učenje predstavlja aktivni, zadatkorijentirani i samoupravni pristup poučavanju i učenju. Sudionici se potiču na razmišljanje o problemima za koje ne postoje jasni odgovori ili jednostavna rješenja, čime istražuju složenost stvarnog svijeta. Problemsko učenje stoga promiče aktivan, zadatkorijentirani i samoupravni proces poučavanja i učenja.

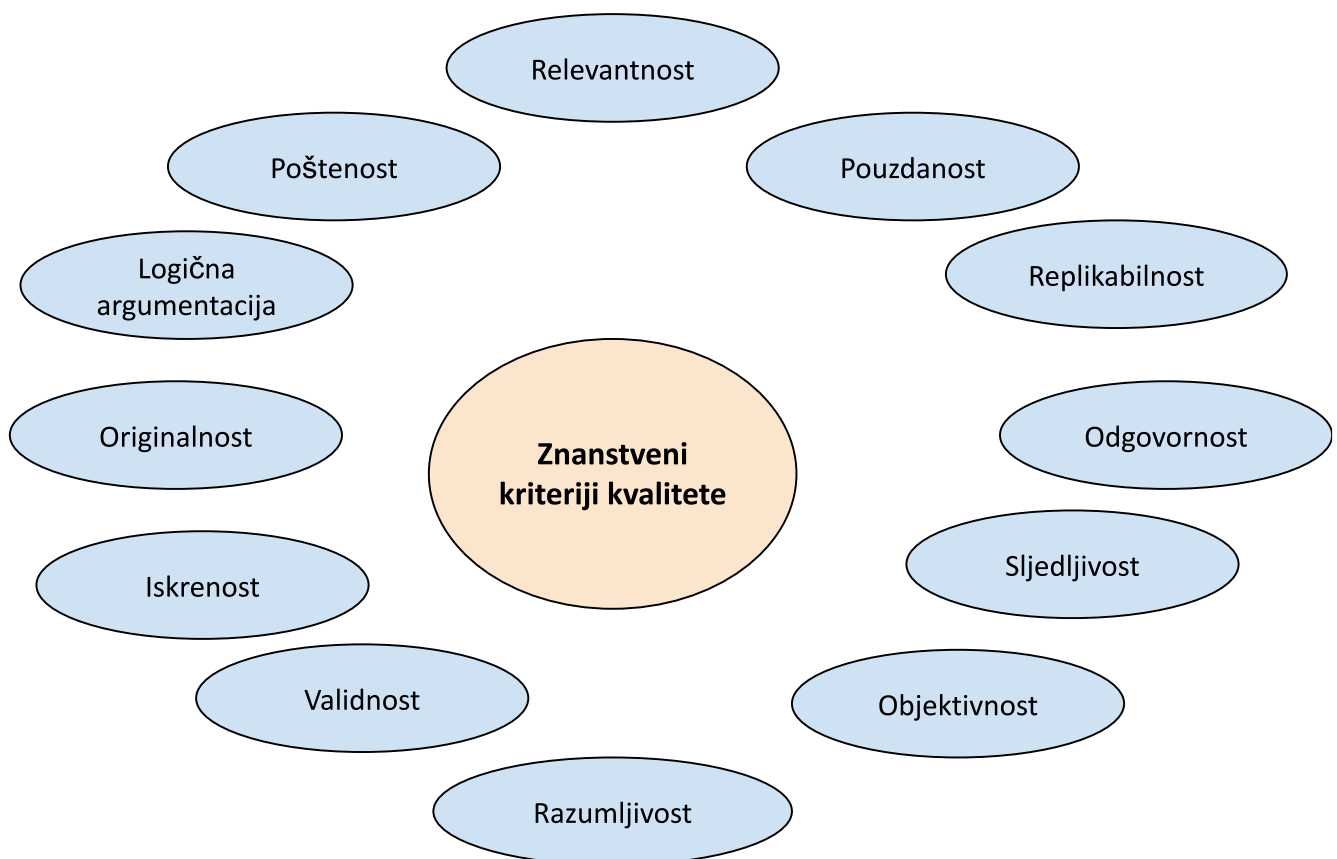
Naš cilj: Kritičko razmišljanje

Naš koncept MANTA istraživačke radionice ima za cilj da sudionici zauzmu kritički i reflektirajući stav i da nauče da ne postoje jednostavni odgovori na složena pitanja. Ovo razmišljanje je bitan aspekt političke prosudbe. To uključuje i sposobnost kritičkog razmišljanja i razvijanja argumenata za procjenjivanje dugoročnih posljedica proširenja ili dopuna reprezentativne demokracije, kao što su deliberativne forme sudjelovanja. Kritičko razmišljanje osposobljava sudionike da se shvate kao aktivni i odgovorni građani društva.

Pregled metoda istraživanja u društvenim znanostima

Kako bi se reflektirali metodološki pristupi istraživačkog i problemskog učenja, korisno je razumjeti opće istraživačke procese u društvenim znanostima.

Ovo poglavlje daje pregled osnovnih koraka znanstvenog istraživačkog procesa u društvenim znanostima. Prvo se razmatraju kriteriji koji definiraju znanstveno istraživanje, a zatim se raspravljaju ključni koraci istraživačkog procesa, kao što su odabir istraživačke teme, formulacija istraživačkog pitanja, strukturiranje samog istraživačkog procesa i pisanje istraživačkog izvještaja.

Što podrazumijevamo pod istraživanjem?

Jednostavno objašnjenje moglo bi biti: Traženje odgovora na (istraživačko) pitanje. Ne postoji potpuna i konačna lista kriterija kvalitete istraživanja. Ipak, određeni kriteriji se mogu navesti (usp. Balzert i dr. 2011: 13 ff.): *ističnost, objektivnost, provjerljivost, pouzdanost (pouzdanost mjerenja), valjanost (valjanost, tj. što metoda uopće može mjeriti?), razumljivost, relevantnost, logična argumentacija, originalnost, razumljivost, pravednost, odgovornost.*

Vodič za istraživačke korake

1. Postavljanje istraživačkog pitanja
2. Pregled postojećih istraživanja
3. Izrada istraživačkog plana i razjašnjenje metode
4. Provođenje i vrednovanje istraživanja
5. Interpretacija, vrednovanje i refleksija rezultata
6. Prezentacija, objašnjenje i objavljivanje rezultata

1. Istraživačka tema i istraživačko pitanje

Odabir istraživačke teme i formuliranje jasnog istraživačkog pitanja su zahtjevni koraci. U početku se mnoge ideje mogu činiti zanimljivima. Istraživačke teme mogu proizaći iz istraživanja u knjižnici, društvenih rasprava ili praktičnih problema. Kako biste pronašli odgovarajuće istraživačko pitanje, preporučuje se odabrati politički ili društveno kontroverznu temu, kako biste ovu raspravu poduprli znanstvenim spoznajama.

Ideje za odgovarajuće istraživačko pitanje često ne proizlaze samo iz opsežnog istraživanja literature, već su vjerojatno usko povezane s vlastitim iskustvima, uvjerenjima i teoretskim pristupima. Ponekad možda nismo ni svjesni te povezanosti. Stoga je važno biti svjestan tih osobnih čimbenika i kritički razmisliti o tome kako bi oni mogli utjecati na vaše istraživanje.

Istraživačko pitanje treba biti jasno i precizno formulirano te na njega treba biti moguće odgovoriti pomoću društveno-znanstvenih istraživačkih metoda. Istraživačka pitanja ne sadrže vrijednosne sudove, već ispunjavaju ove nužne kriterije:

- Istraživačka pitanja trebaju biti otvorena te na njih ne može biti moguće izravno odgovoriti,
- ali se na njih može odgovoriti unutar okvira istraživanja.
- Trebala bi dati strukturu istraživanju i usmjeravati ga,
- dok se na njih odgovara u zaključcima.

Na kraju, istraživačko pitanje treba motivirati istraživače jer je ono srž cijelog istraživanja.

2. Pregled istraživačkog stanja

Provedite detaljno istraživanje literature kako biste dobili uvid u trenutno stanje znanja o vašoj istraživačkoj temi. To će vam pomoći da svoje istraživačko pitanje smjestite u kontekst postojećih istraživanja ili ga, ako je potrebno, revidirate.

3. Izraditi istraživački plan, razjasniti metode

Čim je istraživačko pitanje formulirano, potrebno je pronaći način da se na njega odgovori. Razvijte istraživački plan u kojem ćete odrediti metode i tehnike koje ćete koristiti za prikupljanje i analizu podataka. Društveno-znanstvene istraživačke metode ovise o vašem istraživačkom pitanju, ali i o teorijskim i metodološkim preferencijama. To uključuje, na primjer, izbor između kvalitativnog ili kvantitativnog istraživanja, anketa, intervjua i drugih metoda. Svaka metoda ima svoje prednosti i ograničenja.

Pri planiranju svog istraživačkog rada morate uzeti u obzir sve potrebne korake za prikupljanje podataka. Imajte na umu da također trebate predvidjeti vrijeme za interpretaciju podataka i pisanje završnog izvještaja.

4. Provođenje i vrednovanje istraživanja

Implementirajte svoj istraživački plan i provedite planirana istraživanja. Prikupite podatke i razmotrite koje metode ćete koristiti. Nakon završetka prikupljanja podataka analizirajte svoje rezultate.

5. Interpretacija, vrednovanje i refleksija rezultata

Vrednujte vaše rezultate sukladno istraživačkom pitanju. Interpretirajte kako rezultati doprinose rješavanju problema, ili kako podržavaju ili opovrgavaju vaše istraživačko pitanje.

6. Prezentacija, objašnjenje i objavljivanje rezultata

Prezentirajte svoje rezultate na jasan i razumljiv način, bilo u obliku znanstvenog rada ili istraživačkog izvješća. Objasnite svoje zaključke i kako se uklapaju u istraživački kontekst. Razmislite o objavljivanju vašeg rada u znanstvenim časopisima, na konferencijama ili u drugim relevantnim medijima.

Iako ovaj priručnik može pružiti samo kratki uvod u istraživački proces, jasno je da je znanstveno istraživanje kompleksan, vremenski i radno intenzivan pothvat. Istraživanje zahtijeva strpljenje, samorefleksiju i sposobnost razvijanja i praćenja radnog plana. Osim toga, osoba koja provodi istraživanje trebala bi biti otvorena za preispitivanje vlastitih metoda i rezultata te dopuštati kritiku od strane drugih. Zaista, temeljito društveno-znanstveno istraživanje predstavlja suprotnost jednostavnim, očitim rješenjima: ono pokazuje da postoji mnogo više pitanja nego odgovora, više neizvjesnosti nego sigurnosti, više privremenih formulacija nego konačnih odgovora.

Izvori i preporuke za čitanje

- Albert, M., Hurrelmann, K., & Quenzel, G. (2015): Jugend 2015: Eine pragmatische Generation im Aufbruch, 17. Shell Jugendstudie 2015: Bd. 17.2015. Fischer Taschenbuch
- Balzert, Helmut; Schröder, Marion; Schäfer, Christian (2011): Wissenschaftliches Arbeiten – Ethik, Inhalt & Form wiss. Arbeiten, Handwerkszeug, Quellen, Projektmanagement, Präsentation. 2. Aufl. Herdecke; Witten: W3L-Verlag.
- Detjen, Joachim (2022): Forschend lernen: Recherche, Interview, Expertenbefragung. In: Sander, Wolfgang, Kerstin Pohl (Hrsg.): Handbuch politische Bildung. Bonn, S. 507-514.
- Goll, Thomas (2022): Problemorientierung. In: Sander, Wolfgang, Kerstin Pohl (Hrsg.): Handbuch politische Bildung. Bonn, S. 223-230.
- Grundmann, R. (2016): Climate change as a wicked social problem: Nature Geoscience, 9, 562–563. <https://doi.org/10.1038/ngeo2780>
- Haarmann, Moritz Peter/Lange, Dirk (2013): Das Politik-Labor: Forschend Lernen in der politischen Bildung. In: Juchler, Ingo (Hg.): Projekte in der politischen Bildung. Bonn, S. 72-85
- Mögling, Klaus (2017): Erziehung zur Mündigkeit. In: D. Lange/ V. Reinhardt (Hrsg.): Basiswissen Politischer Bildung. Bd. 1: Konzeptionen, Strategien und Inhaltsfelder Politischer Bildung, Handbuch für den sozialwissenschaftlichen Unterricht. Baltmannsweiler, 79-89.
- Pojedini tekstovi iz vodiča temelje se na Erasmus+ projektu: REFLECT LAB – Supporting lecturers in applying inquiry based learning - Manual for Learners (https://www.reflect-lab.eu/fileadmin/reflect-lab/pdf/IO3_en.pdf)

MANTA

Mini-Publics And Other New Forms
Of Participation In Civic Education